

Ministerstwo Klimatu i Środowiska

Podsekretarz Stanu
Anita Sowińska

DGO-OK.055.114.2024.AAG
3129389.12219242.9926434
Warszawa, 26-04-2024

Pan
Marcin Wiącek
Rzecznik Praw Obywatelskich

Szanowny Panie Rzeczniku

Odpowiadając na pismo z dnia 3 kwietnia 2024 r. (znak: V.7204.35.2015.ŁK) dziękuję za przekazane sugestie dotyczące naliczania opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi.

Jednocześnie zapewniam, że kwestie sprawnego i sprawiedliwego naliczania opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi są przedmiotem prac w Ministerstwie. Te prace toczą się przy współudziale przedstawicieli samorządów w ramach prac Zespołu doradczego do spraw systemowych rozwiązań w zakresie gospodarki odpadami. Zespół ten został powołany zarządzeniem z dnia 23 listopada 2020 r. przez Ministra Klimatu i Środowiska i kontynuuje swoje prace. Powołanie Zespołu wynikało z konieczności dostosowania krajowych rozwiązań do przepisów Unii Europejskiej, a także poprawy sytuacji na rynku gospodarki odpadami. Zespół składa się z ekspertów realizujących zadania z zakresu gospodarki odpadami na poziomie rządowym, samorządowym, NGO, w ramach prowadzonej działalności gospodarczej oraz naukowej.

Ostatnie prace Zespołu obejmowały wprowadzenie rozwiązań umożliwiających gminom sprawniejsze weryfikowanie informacji dotyczących liczby osób zamieszkujących daną nieruchomość, tak aby stosowanie metody „od osoby” było łatwiejsze i w miarę możliwości szerzej stosowane.

Ponadto odpowiadając na postulaty mieszkańców, samorządów i przedsiębiorców w 2021 roku wprowadzono zmiany do ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach¹, umożliwiające odejście od odpowiedzialności zbiorowej w przypadku niedopełnienia obowiązku selektywnego zbierania odpadów komunalnych w budynkach wielolokalowych. Dodano przepis, który umożliwia, po zapewnieniu technicznych możliwości identyfikacji odpadów komunalnych wytwarzanych w poszczególnych lokalach, postanowienie przez radę gminy, w drodze uchwały, o ponoszeniu opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi przez właściciela lokalu lub inną osobę, której służy tytuł prawny do lokalu w budynku wielolokalowym, lub osobę faktycznie zamieszkującą lub użytkującą ten lokal. Dzięki takiemu rozwiązaniu gmina może odejść od odpowiedzialności zbiorowej w zabudowie wielolokalowej, przez indywidualne rozliczanie poszczególnych lokali z selektywnego zbierania odpadów. W rezultacie za niedopełnienie obowiązku segregacji odpadów komunalnych zapłaci ich wytwórca, a nie np. wszyscy mieszkańcy bloku mieszkalnego.

¹ Dz. U. z 2023 r. poz. 1469

Ministerstwo jest również zaangażowane we wdrażanie przepisów realizujących zasadę „zanieczyszczający płaci”, tak aby były one spójne z przepisami na poziomie unijnym i żeby producenci poszczególnych produktów byli odpowiedzialni (m.in. finansowo) za odpady, które powstają z produktów wprowadzonych przez nich na rynek.

W efekcie, dzięki finansowemu zaangażowaniu producentów, które będzie przejawiało się m.in. w partycypowaniu w kosztach gospodarowania odpadami powstającymi z ich produktów oraz we właściwym projektowaniu ich produktów, koszty gmin, a w efekcie opłata uiszczana przez właścicieli nieruchomości, będzie w miarę możliwości niższa.

Ponadto, Ministerstwo bierze również udział w pracach mających na celu transformację gospodarki Polski na gospodarkę o obiegu zamkniętym (GOZ), tak aby w pierwszej kolejności zapobiegać powstawaniu odpadów, dzięki czemu obniżeniu ulegną koszty gospodarowania odpadami.

Z wyrazami szacunku

Anita Sowińska
Podsekretarz Stanu
Ministerstwo Klimatu i Środowiska
/ – podpisany cyfrowo/